

Előfizetési árak:
egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
negyedévre 1 ft.

Egyes szám ára 8 kr.
Hirdetések másoknál árak szerinti

A lap megjelenik minden osz-
törtökön.

Felelős szerkesztő:

ENDRE JÁNOS

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
hova a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adandók.

Kiadóhivatal: Arpad-ut 20.
hova a lap anyagi részét illető közle-
menyek és előfizetési pénzek küldendők
Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELYÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Tanév elején.

A pihenés és nyugalom órái elröp-
pentek, a derült pillanatokban gazdag
szüneti idő véget ért, beköszöntött a
munkaidő, megnyílt a tanév. A gyerme-
kek részéről nem hiányzott a szomorúság,
hogy a pompás napok eltelték, míg
másrészt a gyermekek erkölcsi és szor-
galmi előmenetelét forrón óhajtó szülők
ellátták jó tanácsokkal magzataikat,
szívükre kötve a szépre, nemesre és jóra
való törekvést, az ernyedetlen szorgalmat,
tanáraik és tanítóik iránt tanusi-
tandó engedelmességet, egy szóval mind-
azt, a mit a szeretet szülői szív ilyenkor,
az elbucuzás megható pillanatában el-
mondani jónak lát, részint erkölcsi kö-
telességének tart.

Természetes, hogy az elváláskor, fő-
leg, ha a tanuló messze vidékre megy,
megerednek az édes szülők, különösen
az anya könnyei. De ki csodálkoznék e
felett? Talán a legkedvesebb gyerek
megy el a háztól, hogy hosszú tíz hóna-
pon át, mely egy anyának az örökkéva-
lósággal ér föl, ne lássa az anyát, kinek
bályánya, elkényeztetett piczikéje volt.
Mert sok szülőnek jogos az aggodalma,
midőn szeméitől távozni látja gyerme-
két, mert hiszen a szülő ismeri legjob-
bangyermekeinek hibáit, fogyatkozásait,
erényeit, szóval egész lelkületét. Hány
szülő féltékenyen apolt reményvirága
hervadt el, midőn messzünne hazajött
gyermekével találkozott? Hány anyának
kellett sajnó szívvel tapasztalnia, hogy
a jó tanácsok nem találtak meghallga-
tásra, az intések kárba veszttek, mert az
egy évig távol volt gyermek daczossá,

engedetlenné, ha yaggá, rossz magavise-
letűvé vált és szüleinek öröm helyett
bánatot okozott.

Ily szomorú és el nem titkolható
eredményrel szemben vajjon mi a
teendő?

Első sorban a kötelesség teljesítésé-
nek tudatát kell beoltani a gyermek
lelkébe. Ha ennek tudata megerősödött
a fogékony gyermeki szívben, a többi
könnyen fog menni. Azért tehát, midőn
a gyermek iskolába megy, tartsa köte-
lességének a tanulást szemben szülői
áldozatával s ne gondolja, hogy szülői
érezhetik magukat szerencsésekknek, ha
neki tetszik tanulni. Ezen kötelesség
önkényt folyik a szülők és gyermekek
között való viszonyból, a gyermekeknek
szülei iránt tartozó tiszteletteljes sze-
retetnek és köteles hálának érzetéből.
A mint a gyermek nő, a kötelességtudása
napról-napra erősebb lesz, a melyhez
már hozzá fog járulni az is, hogy a
gyermek belátja lassankint, miszerint
a kötelesség teljesítése nemesak a
legszebb harmóniát eszközli közte és
szülei közt, hanem előtte az ismeretek
dus világát nyitja fel, mely gyönyört ad
lelkének, örömet szívének és fokozott
munkásságra készíteti. Ha ez a köteles-
ség teljesítésének tudata fogja átlengetni
a gyermeket tanulói pályáján, akkor
meg lehetünk győződve, hogy az év vé-
gén kiadott „Értesítő”-ket nagyobb
örömmel fogják olvasni és sok szülőnél
a bánat- és fájdalomköny helyett az
öröm könyveit fogjuk látni.

A kötelesség tudatának beoltásán
kívül arra törekedjenek a szülők, hogy
együtt működjenek a tanárokkal és ta-

nitókkal. A cél egy lévén, legyen az
e járás a célra vezető uton ugyanegy.
A szülő ne emelje saját tekintélyét
gyermeké előtt a tanító tekintélye fölé,
annál kevésbé tartsa gyermekét esá-
latkozhatlanabbnak tanítójánál, mert
mint a szomorú tapasztalat bizonyítja,
az előbbi eljárás lassanként a szülői te-
kintélyt is lejáratja és aláássza, az utóbbi
pedig daczos jelleművé, durvává, tiszte-
letlenné teszi a gyermeket egész életére.

És amiként a szülők nem sajnálják
az áldozatot, hogy gyermekeiket minél
műveltebbekké, az imádott magyar ha-
zának minél hasznosabb polgáraikká
neveljék, ép úgy lelkiismeretesen telje-
sítse a tanuló mindazokat a kötelessé-
geket szülei és önmaga iránt, kedvvel
és buzgalommal iparkodjék legyőzni
mindazon fáradságokat, melyeken ke-
resztül eljuthatni a tudományok ma-
gaslatára.

Csak az az egy irányelv lebegjen
minden tanuló szeme előtt, hogy a
most elkövetett hibák és mulasztások
kihatással lesznek egész jövőendő éle-
tünkre s a társadalom sok proletárja,
keserves könnyhullatások között bánta
már meg tanuló korának könnyelmű-
ségét s vétkes mulasztásait.

TÖRVENYHATÓSÁGI ÉLET.

Pest várnegye közigazgatási bizottsága
rendes havi ülésének napja e hónapban ün-
nepre esvén, ezért a bizottság ülése folyó hó
9-én (pénteken) délelőtt tíz órakor lesz a vár-
megyeház üléstermében. A mint értesülünk,
Havkay Emőné és Wolf Gergelyné fegyelmi
ügye ezen a gyűlésen lesz tárgyalva. Ezzel ta-
lan be lesz fejezve ez a csupán ügy és Uj-
pesten a polgári leányiskolánál ismét helyre

TÁRCZA.

Viharok.

(R. Idának.)

Halld habonát, ha zúg a zűd Balaton,
S tákrén a hullám keze-tánczot jár,
És szerteporít a menydörgő vízhegy,
Mint kőd, a melyre letűz nap-sugár;
Há zeng az örvény, — sír a sötét vihar
S Tibany e hangot játszva dobja el. —
Vihartól, véstől ne remegjen lelked,
Kö.ülötted s hozzád esdekel:

„Ha vágyat szőrsz a sebzett szív hevébe,
Reményt és mámort, melytől forr a vér,
Adj fájdalom és szenvedések árán
Rövesendet is, hol sorsom békét ér;
Nézd a természet váltakozó rendjét,
A vihart ott is derű váltja föl. —
Jöjj vissza már! S szemed szelid fényétől
— Mint nap-sugártól a Balaton körül —
Lelkem viharja is hadd álljon el...”

Chalupka Rezső

Öt évig a francia idegenek légiójában.

(Egy újpesti ember Afrikában és Ázsiában)

Elbeszélés után írta: Freyler A. István. 4

(Folytatás.)

A milyen mel gseg uralkodik itt a nyári
honapokban, olyan kellemetlen az időjárás
telen, úgy hogy nemely kemény éjszaka után

reggel öt órakor, mikor a legényseg az ágyát
elhagyta, olyan hideg uralkodt a szobákban,
hogy a meleghez szokott ember ezt csak fog-
vaczogva bírta ki. Felkelés után, a mikor a
gyakorlatra kikérelt vonulni a csapatnak,
elég bírták kezükbe fogni a fegyvert s csak
lassankint, midőn elbuult a kezük dermedt-
sége, folytathatták a gyakorlatot. Tíz óra táj-
ban mutatkoztak a nap első sugarai, melyek
mindig úgy vártak már, mint mikor nálunk
tölen egy hosszú utról a melegdő-szót ába ér
az ember. Mikor a gyakorlatról visszatértek,
már a nap oly melegen sütött, hogy hátukon
vezérgorgott az izzadság; de megkönnyeb-
bülve érezték magukat, midőn a kaszárnyába
érkezve, a gyakorlatlan használt munkaruhát
átcsereleltek. Ezekre a gyakorlatokra a leg-
rosszabb ruhában mentek, mivel roppant
fáradtságos és terhes szokott lenni: terdig erő
homokban kellett gázolniok s kemény földet
az egész utvonalon nem találtak. Az ilyen
gyakorlatok a gyengébb szervezetűeket oly-
annyira megviselik, hogy reggelenkint, mi-
előtt kivonultak, a legénységből sokszor tíz-
tízöten is beteges jelentettek, mert rájuk
nevezve valódi kínzás volt az ilyen gyakorlatban
való részvétel. A gyakorlatnak azonban min-
dennap rendszeren meg kellett történni s nap-
ról-napra szigorubbá tettek a szolgálatot.

Készülődés Ázsiába.

Egy hónapig voltak már az einzeffrai
katonai álmóson, midőn egy sürgöny érke-

zett hozzájuk, hogy száznegyven ember, két
lízsl és öt altízsl vezetésével készüljön Ázsi-
ába. Huszonnégy óra lefolyása a alt Sidi-Bel-
Abbesbe mentek az ezredparancsnoksághoz,
a hol a gyarmati ruhákat kiciszolták közöttük
és ötödnapra utra keltek Óranba, az afrikai
tengeri kikötő városba. Itt négy napig vára-
koztak a Moiss nevű tengeri személynélítő
hajóra, melylyel elhagyták a várost, a honnan
nagy katonai pompával és zeneszó mellett tá-
voztak. Az afrikai partokat elhagyva, Fran-
ciaországba, a Marseillei kikötőbe értek. Itt
a tranzia hadsereg zeneszóval fogadta, s eze-
ssen a transzport-házig kíserte őket, itt el-
szállásoltattak s két napig maradtak.

1895. évi december 15-én délután három
órákor készült föl az idegenek légiójának
száznegyven embere, rajtuk kívül még hat-
száz ember az Infanterie-Marine gyarmati
katonaságból. Ezeket kikíserte a 141. számú
ezred zenekarával, nagy dísz és pompával.
Igy mentek a kikötőben horgonyzó Duro
nevű hajóra, a melyen elhelyezkedtek és
este öt órákor zeneszó és az egybeseregített kö-
zönség üdvözlésgála között elindultak a ki-
kötőtől a szabad tengerre. A hajó Portzeit
nemzetközi kikötővárosba vette útját, a hova
hat napig tartó utazás után ért el. Kikötve
ittén azonnal megrakták a hajót az óriási
utra való szennel és a katonaság részere való
élelmiszerekkel. Vettek tizenöt szarvasmar-
hát, több birkát és disznót, ezenkívül a szájk-
sleges fűszereket és egyéb apróságokat. Itt

áll az egyetértés, collegialitás és a béke. Mi reméljük a legjobbat, mert a közigazgatási bizottság nem ismer protekciót.

— **Valtozás a megyénél.** A főispán nagyobb változások várhatók. A főispán nyugalomba vonul, az alispán ki lesz nevezve közigazgatási bírónak. Az alispáni székre kombinációban vannak: Gullner Gyula és Halasz Zsigmond. Mindkettőnek erős partja van a megyében.

Heti tájékoztató.

Szeptember 30 nap.

8. csütörtök. *Kisasszony ünnepe.* Zrínyi Miklós hősi halála Szigetvárnál 1566.

9. péntek. *Gorgon.* A forradalom leverése, Varso bevétele 1832.

10. szombat. *Miklós.* A magyar miniszterium leköszönése 1848. Az »Arany Janos-kör« műkedvelői előadása a Colosseumban este 8 órakor. Színre kerül: »Az ördög párnája.« Ezt megelőzi az »Egerke.«

11. vasárnap. *Mária.* Mária Terézia segélyt kér a magyaroktól 1741. Az »Ujpesti Kossuth Lajos betegszégyező- és temetkezési négyzet« zászioszentelési ünnepélye d. e. 10 órakor.

12. hétfő. *Guidó.* Szólimán szultán bevonulása Budára 1526.

13. kedd. *Amát.* Arábi pasa legyőzése Tel-elkebirnél 1882.

14. szerda. *Mária felm.* Oroszország békét köt Türökországgal Drinápolyban 1829. A II. osztályországi VI. huzásának kezdete. (Tart. okt. 13-ig).

HIREK.

— **Személyi hírek.** Dr. Volfner Jakab helybeli orvos kedves családjával 4 heti tartózkodásra Abbazia-ba utazott. Tavollettően dr. Feldmann Gyula helybeli orvos helyettesíti.

— **Névmagyarosítások.** Kis-korú Springer Henrik, Bala, Emil és Roza kiskeméti lakosok »Szeles«-re, Matusik Lajos ujpesti lakos »Radai«-ra, magyarosították vezetéknévüket.

— **Ejegyzés.** Gelencser József, a Danubius hajógyár tisztviselője a napokban jegyezte el Meszaros Mariska kisasszonyt. Meszaros István kedves leányát.

— **Az ügyvedői kamarából.** A budapesti ügyvedői kamara dr. Gáspár Tivadar rákospatói ügyvédet a kamara listájába felvette.

— **Halalozás.** A kerülhetetlen halál ismét egy leányt az életet oltotta ki, virágzásának legrészesebb korában. Folyó évi szeptember hó 6-án reggeli 6 órakor hunyta be örökre szemét Feuerstein Hermina, Feuerstein József szemetgyógyász szepreményű 17 éves leánya. A megboldogult hült tetemét tegnap szerdán d. u. 4 órakor vitték esendes nyugvó helyére, örök pihenőre. Legyen neki könnyű a föld!

tettek fel a hajóra egy villanyvilágítót, mely a suez-i csatorna áthajózásánál szükséges, s a melyet csak ennél az utnál használnak, mert a csatorna keskeny és másképen nem képesek magukat tájékoztatni a kormányzásnál.

Egy napi acsorgás után indultak el a porzellán kikötőből és tizennyolc órai hajózás után Suez tengeri kikötőbe érkezünk, a hol a villanyvilágítót beraklják. Innen elindulva, a Vörös-tengerre értek, a Sinai hegyek vonalán és szakadatlan mentek huszonhárom napig, míg az indiai Óceánon át, a Malakka-szoroson keresztül, megérkeztek Szei-gun-ázsiai francia gyarmatvárosba. Reggel het óra volt, midőn a Duro hajó kikötött a parton. Kiszállva a hajóból, a szeigunni kasszárnyába vezényelték. Itt mindjárt be lettek osztva a szobákba és este megengedték, hogy új helyüket megszemlelhessék, a mit természetesen mind-gyikük szívesen megtett, mert kíváncsiak voltak, hogy milyen is egy ázsiai tartózkodási hely. C-akhamar sejnosan kezdtek észrevenni, hogy olyan forróság uralgott, melyet az afrikai melegséghez szokott katonák is csak alig bírtak kitartani. Ugyanis télen, január 14-iken, a mikor megérkeztek, ötven fok melegéget mutatott a hőmérő.

Az utcákon sétálva, nagyon első-lálkoz-tak azon, hogy a férfiakat és nőket nem tud-tak egymástól megkülönböztetni, mert a fér-fiak és nők egyformán ruházkodnak, mind-egyikük hosszú hajat visel és a férfiaknak

— **Veni sancto.** A polgári fiú és leányisko-lának tegnap, szerdán reggel 8 órakor volt a »Veni sancteja«. Ez alkalommal Illek Vincze esperes plebános a rom. kath. templomban misét mondott, melyen a két intézet növendékei jelen voltak. A növendékek ezután iskolájukba mentek vissza, a hol az igazgatók szép beszédet mondván, ünnepelesen megnyitották a tanévet. Ugy a polgári fiú, mint a leányiskolában az idén sokkal több növendék iratkozott be, mint tavaly.

— **Az iparcsarnokból.** Szeptember 1-től kezdve a budapesti kereskedelmi muzeum állandó kiállítása a városigeli iparcsarnokban nyitva van a látogató közönségnek és pedig: úgy hetiköznapokon, mint ünnep- és vasárnapokon délelőtt 9—12, délután 3—6 óráig. Ezen időben megtekinthetők az iparcsarnok következő osztályai: a tizenhat fő-csoportból álló ipartárlat; házipari kiállítás; keleti mintatár; kereskedelem-történelmi gyűjtemények; angol használati butorok, kosárfonó-árúk, népies agyag-ipari mintakollekciók időleges kiállítása stb.

— **Iparos-tanonciskolai értesítés.** Az ujpesti alsófokú iparos- és kereskedői tanonciskola összes osztályaiban az 1898—99-ik tanévre a beiratások szept. 5. kezdődtek és 12-en este 7—9 óráig fognak megtartani az iparos-tanonciskolai igazgatói irodában, Liliom-u. 5. szám alatt. A beiratáshoz kötelek minden tanoncz elhozni előző évi ellenőrzési könyvcskejét, hímeltöltési bizonyítványát és születési bizonyítványát. A rendes tanítás szeptember 15. este 7 órakor veszi kezdetét. Felhívtnak az összes iparos és kereskedő urak, hogy tanonczait beazárolag f. e. szeptember hó 15-ig annál inkább irassák be, mert az idő elteltével az 1868. évi XXXVIII. t.-cz. értelmében mindeki 50 krajczár büntetéspenzt köteles az iskola pénztárába befizetni. Figyelmeztetnek az iparostanonczok, hogy minlutan a tanoncziskolák a község különböző részeiben vannak elhelyezve, az előbb jelentkezők vételnek fel a lakásaikhoz közelebb eső iskolákba. A beiratások hétfőn és csütörtökön este 7—9-ig eszközöltnak az iparos-tanonciskola igazgatói irodában. Az iparostanonczok tankönyvek, rajz- és író-zetűk beszerzésére 60 kr. fizetnek a beiratáskor. A kereskedő-tanonczok tankönyvek és könyvvezetési füzetek beszerzésére 1 forint fizetnek. A tanítás az iparos- és kereskedői tanoncziskola összes osztályai-ban a min. szabályrendelet értelmében vasárnap délelőtt 8—12-ig leend, még pedig 8—11-ig rajz, 11—12-ig hittani oktatásban részesülnek a növendékek: ezenkívül hétfőn és csütörtökön este 7—9 közismeretekben kik fognak oktattni. Azon iparostanonczok, kik rajztanításra nem kötelezhetők, valamint az összes kereskedőtanonczok a vasárnap délelőtti rajztanítás helyett vasárnap d. u. 2—5-ig közismeretekre fognak oktattni, azonban vasárnap d. e. 11—12-ig a hittani

oktatásra mindenki köteles megjelenni. Felhívtnak a tanonczokat tartó összes iparos és kereskedő urak, hogy tanonczaitak rendszeren küldjék el az iskolába, különben az 1868. évi XXXVIII. t.-cz. értelmében 50 kr-tól 4 frt-ig terjedhető pénzbírságra fognak büntet-tetni. Ugyanezen tanevben az iparos-segédék szakszerű rajzoktatása folytattni fog, ha jelentkezők lesznek. Az iparos-segédék szakrajztanítása vasárnap délelőtt leend.

— **Bucsu-színlelőadás.** Fehér Gyula uj-pesti színművész, a nyitrai jónévi színházhoz szerződötven, egy jó előadással óhajtt bucsuzni Ujpest közönségétől, melynek már nem egy élvezetes estét szerzett, Fehér Gyula halás akar lenni községehez és annak közönségehez és ezért mielőtt távozik tőlünk egy nagyszerű előadással, színművészek és ujpesti kiválóbb barátjainak szíves közreműködésével egy bucsu-előadással mond »Isten hozzátot.« Ez alkalommal »A gyimesi vadvirág« kerül színre, melyet e hó 14-én fognak előadni. Hogy ez jó előadás lesz, azt nem is kell fejte-getnünk, mert a ki a Trilby előadást látta, az tisztában van azzal, hogy ez kivételesen egy sikerült és művészi színvonalon álló előadás lesz. Különben, mint lejjebb a színlap mutatja Fehér Olga, Radnai Zuzsika, Deák Gyula és ügyes alakításáról nevezetes Szadai Ferencz, Dalnokai Imre színművészek és több ujpesti jónévi műkedvelő fog közreműködni. Tehát az előadást nem kell jobban ajánlanunk. Be-leptidij: személyjegy 1—4. sor 80 kr., 5—12. sor 50 kr., a többi sorok és állóhely 30 kr. Az előadás értéket emeli az a körülmény is, hogy a tiszta jövedelem egy része Mártonffy Frigyes 48/49-iki honved-főhadnagy, volt ipartestületi titkár és író sirmleke javára fordittatik. Kezdeté este 8 órakor.

— **Az »Arany Janos kör«** most szombaton este 8 órakor tartja műkedvelő előadását a Colosseumban. Reméljük, hogy az előadást pontosan kezdik és jól fog sikerülni. Színre kerül: »Az ördög párnája.« Ezt megelőzi: »Az egerke.«

— **Szüreti ünnepély.** Az »Ujpesti szerve-zett kőművesek f. e. szeptember hó 18-án a Lorbersbeck Kálmán-féle Karolyi-utcazi ven-déglő kerthelyiségében, dal, szavalat, tombola és világpostával egybekötött szüreti ünnepélyt rendeznek. Kezdeté d. u. 3 órakor. Jegyek ára: személyjegy 30 kr., a penztárnál 40 kr., esal-ladjegy 60 kr., a penztárnál 80 kr.

— **Az »Ujpesti tarsaskör« tanczestélye.** Az ujpesti előkelő fiatalok pár hónappal ez-előtt elhatározták, hogy új tarsaskört alakít, melynek célja a közművelődés, de ha meg-erősödik a politikai életben is szerepet ker-magának s a szabadelvűség diadaláért fog harcolni. A társ-kör alapszabályait a bel-ügyminiszter legutóbb jóváhagyta s a kör, a melynek most meg csak 150 tagja van, de az ujpesti intelligencia színel-javát egyesíti ke-

bajuszuk és szakálluk nincs, így arcuk olyan, mint a nőké. Ezek az ugynevezett sárgabőrű anamitok. A nőket csak a nyakukon hordott arany- vagy ezüstből készült kötőből ismer-tük fel. Az emberek itt nagyon apró termé-tűek, számtalanok, akik alig állják meg a 120 centimétert. De e mellett azonban elég erő-ssek és nagyon munkaszeretők és szorgalmas-sak. A katonák csakhamar találták maguknak mulatságot azzal, hogy az itteni benszülöttek egy kis kékerekű kocsikat húzognak, me-lyekbe egy személy ülhet, s ezen kocsikat, melyek könnyű és egyszerű szerkezettel van-nak ellátva, képesek egy óra hosszáig is kö-rülhuzni a város utcáin. Estenkint ezen ko-csikba beleültek és egyenként öt centet fi-zetve, körülhordoztatták magukat e város-ban. Italokért a kínaiakhoz kellett fordulniok, mert a kereskedelmet ezek tartják a kezük-ben. Mint mindenütt, úgy itt is, este kilencz órakor a kaszárnyában kellett lenni. Másnap reggel magokkal hozott ruhákat le kellett vetniök és új ruhákkal látták el őket, a me-lyek sokkal könnyebbek voltak előbbi ruha-zatuknál.

Utazás a Me-Kong folyón.

Alig voltak itten négy napig, midőn egy-szerre tizenöt ember és két álliszt — köztük jó magam is — azt a parancsot kaptuk, hogy el kell indulni Szeigunból, a hol beosztattak egy másik századba és Kong nevű helységbe kell menniök, a mely a sziami határon fek-

szik, a hoit laus szigetén. Elhelyezték őket egy kis hajón és elindulva Szeigunból, ujju-kat a Me-Kong folyamon vettek és harmincz órai utazás után Kuambocországba érkeztek, a melynek fővárosában, Ponpenben, kikötöt-tek. Itt székelt a khaubocországi király is. Két óráig időztek itten, midőn ismét egy kis hajón folytatták az utazást a Me-Kong folya-mon is. 36 órai utazás után Krattyé nevű helyiségbe érkeztek, itt szinten leszálltak és a faluban egy napig maradtak. Itt számukra esolnakok voltak előkészítve, mert abban az időben, melyben utaztak, nagyon sekély volt a víz a folyamban, úgy, hogy Krattyé falu-tul már lehetetlenne volt a hajózás. Januártól egészen májusig ugyanis rendszeren kiapad a máskülönbön hatalmas folyam. Másnap reg-gel 13 esolnakon, elemiszerekkel ellátva to-vább indultak a Me-Kong folyamon. Ez a folyam bővelkedik krokodilok- és óriási tek-nősbekákban, úgy hogy a esolnakban utazók-nak vigyázniök kell, nehogy a körülöttek levő krokodilok kárt teheszenek bennök, azonban ezek rendszerint a esolnakok felé nem köze-lődnek s csak különös eset, ha egy esolnakban ülőnek baja történik, ami csak úgy történik, ha az illető valamely testrészt, fejét, lábát, vagy kezét a esolnakon kívül hagyta. Ezen krokodilusok között óriási nagyságuk is van-nak, láttunk hat meter hosszúakat is, a melyek a folyamból kiemelkedő dombokon tanyáznak és úgy látogatják óriási szájukat s a ki ide vetődik, a mi sokszor meg is történik,

belében, múlt szombaton este ismerkedési estét és táncvigalmat rendezett a rákospalotai parkvendéglő összes helyiségeiben, hogy ezután is mennél több tagot és elvtársat hozzon össze. Hatvannégy tagból álló hölgybizottság fáradozott a sikerért, a mely a lehető legfényesebb volt. A tiszta jövedelmet a könyvtár alapja javára fordítják, a mi ezáltal tekintélyes összeghez jutott. Az estélyen jelen volt hölgyek közül tudósítónknak a következőket volt alkalma följegyezni: Leányok: Brün Margit, Zweig Matild, Brün Ilona, Veszler Berta és Irén, Schwarz Riza, Gonda Melvin, Weinreger Elza és Margit, Glück Johanna, Balogh Margit, Perl Francziska, Kohn Aranka, Deucht Paula és Eugénia, Krapp Mariska, Ugró Amália, Reiter Helen, Ruzsnyák Matild, Gyárfás Malvin, Vámos Jolánka és Aranka, Hádl Gizella, Brett Ilona, Janovits Ida és Jolán, Hercz Mariska és Anna, Pohl Emma, Weisz Kornélia, Zaislinger Klórida, Sarkány Zelma, Baltyswiler Emma és Róza, Liszer Emma, Reich Terez, Klein Arabella, D-ll Erna és Margit, Szeky Margit, Fehér Olga, Staviczky Erzsébet és Jozefin, Mauritz Juliska, Fodor Jolán, Hercz Jozefin, Kurz Ilona. Asszonyok: Brün Jozsefné, Zweig Adolfné, Bett Mártonné, Schwarz Jakabné, Gonda Danielné, Weinmaerné, Roth Adolfné és Lajosné, özv. Deuchtné, Ugró Károlyné, Reiter, Sarkány Beláné, Hádl Ignáczné, Kurtz Gyuláné, Faislinger Árminné, Spitzer Miksáné, Perl Adolfné, Elsner Simonné, Baltyswilerné, Klein Ignáczné, Fehérné, Mauritz Gaborné, Fodor Simonné, Weisz Dávidné, Hercz Jozsefné stb.

— **Ujpest haladása.** Tagadhatatlan, hogy Ujpest minden tekintetben lépést akar tartani a szomszéd székesfővárossal. Nemcsak az utcák, házak szépülnek, hanem vannak derek üzlettulajdonosaink is, kik a közönség kényes igényeire való tekintettel, költséget nem kímélve, lépést tartanak Ujpest rohamos haladásával. Legujabban Feidmann József, az Árpád-utj Pannónia-kávéház tulajdonosa, kávéházát oly csünel alakította át, hogy méltó helyet foglalhatna el a fővárosban is. Tehát nevezett kávéháztulajdonos lépést kíván tartani a mai haladó korról és ezt beletöltte az a szerényes körülmény is, hogy sikerült neki Csillag Izsó 10 tagból álló hírneves zenekarát szerződtetni, mely reggel 6 óráig húzza a legandalítóbb hallgató és a legszebb magyar nőket. E mellett — mint már regén tapasztaljuk — a legjobb kiszolgálás mellett jól és olcsón szolgálja ki vendégeit. Szórakozásul pedig a Telefon, Telefon-Hirmondó, számos bel- és külföldi, valamint valamennyi helyilap (Ez ritka kávéház Ujpesten Szerk.) áll a vendégek rendelkezésére. Ezeknél fogva tehát melegen ajánljuk a nagy közönségnek, Ujpesten ezen újonnan átalakított díszes kávéházat.

— **Az ujpesti hazafias ifjak** múlt szomba-

az menthetlenül áldozatukká valik. A míg a krokodiloktól nem igen kellett tartani, annál jobban kellett vigyazni a csónak haladására, mert az ut roppant változó és sok helyen a víz oly erős forgást csinál, hogy a csónakokat könnyen megforgalja, ilyen esetben mindnyájuknak resen kellett lenni s benszültt khambocsiakon kívül, a kik a csónakokat vezették, a katonáknak is segíteni kellett a csónak vezetésében. Ezen benszülttek nélkül különben alig lehetett volna meg az utat, mert ezek ismerik az egész tájkot s a hadikok vezetésében is mesterek.

Utjuk a hadikokon egy szoros fele vezetett, melyen keresztül kellett hatolniok, de a szoros oly keskeny volt, hogy az evezés lehetetlenné vált s ki kellett szállni a csónakokból és egy kötelel kötve a csónak elejére, úgy vonszolták előre, hátul s oldalról pedig tolták. Mikor már az egyik hadik túl volt a szoroson, a hadikhoz tartozók beültek és tovább eveztek a folyamon, de emberünk még ekkor a vízben volt és uszva akart a csónakba jutni, a mikor a hadik kormányosa egy ijedt kiállást hallott s feleje intett, mire hátratekintett s harminez m-ter távolságból egy krokodilt látott feleje közeledni. Megborzadva ebben a helyzetben, villámgyorsan kezdett a csónak fele uszni s néhány másodperc alatt sikerült elérnie azt, amikor a megállított csónakba a bennülők felhúzták. Tíz meternyire maradt el az üldöző krokodil.

(Folyt. köv.)

ton tartott műkedvelő előadása, habár nagyobb támogatást érdemeltek volna, elég jól sikerült. Nem helyeselnék azt a szokást, hogy a műkedvelők 8 órára hirdetett előadásukat fél 10 órakor kezdik, mert a közönséget nem szabad várakoztatni. Különbösen meg fogadjuk, ha az ujpesti műkedvelők nem fognak pontos-sághoz szokni, kíméletlenek leszünk az elbírálásban. A mi az előadást illeti, eltekintve az első darabról »A hófuvásról« nem halmozhatjuk el dicsérettel, de beesüljük a törekvést és jóakaratot. Előadás után tánc volt, mely jó kedélyhangulatban folyt le.

— **Vérgőzö cipőszegény.** Kacsokovics Antal 21 éves cipőszegény már régebbi idő óta ellenséges lábon áll Herzog Janos kollegájával. Azelőtt a legszorosabb barátság állott fenn köztük s ugyszólván elválaszthatatlanok voltak. Kacsokovics egyszer csak beleszeretett egy ujpesti kis lányba, a mit Herzog nem jó szemmel nézett s elhatározta, hogy elhódítja barátjától a kis szőke leányzót. Ez sikerült is neki, mire Kacsokovics bosszút esküdt Herzog ellen. Folyton kereste az alkalmat, hogy beleköthessen, Herzog azonban mindegy kiterít társának támadásai elől. Végre kedden reggel az ujpesti Istvánteren rárohant volt barátjára és egy esere fent bicskával úgy össze-vissza szurkálta Herzogot, hogy az eszméletlenül terült el a kövezeten. A súlyosan sebesültet a gróf Károlyi-kórházba szállították, Kacsokovicsot pedig a rendőrség letartóztatta.

SPORT.

Az alagi meeting.

(Első nap. Vasárnap, szeptember 4-én.)

Az »Urlovasok szövetsége« által rendezett őszi versenyek múlt vasárnap kezdődtek Alagon.

Az idő bár borús volt, de ez a versenyter látogató tságának egyáltalán nem volt kárara, mert daczára annak, igen szép számú közönség gyűlt ott egybe, mely az egyes versenyek iránt kiváló érdeklődést tanúsított. Mondani sem kell, hogy Ujpest színe java mely mindjobban érdeklődik a nemes sport iránt szinten ott volt a versenyen.

Tudósítónk a verseny lefolyásáról a következőket jelenti:

I. Eladók versenye. 1000 kor. Táv. 1200 m. 1. Prior, lov. Pejaesevich; 2. Döme; 3. Remes Tot. 5: 13.

II. Rhadost-akadályverseny. (Handicap) 1200 kor. Táv. 4000 m. 1. Dogarosse, lov. Horthy; 2. Akar; 3. Fejedlem. Tot. 5: 14.

III. Kísérleti akadályverseny. 1500 kor. Táv. 3200 m. 1. Orbad, lov. Bohrn; 2. Ravasz; 3. Sambo. Tot. 5: 11.

IV. Nono-Gátverseny. 1500 kor. Táv. 2400 m. 1. Grobian, lov. Korb-Weidenheim; 2. Futár; 3. Hiresleány. Tot. 5: 40.

V. Kétécses nyeretlenek eladóversenye. 1600 kor. Táv. 1000 m. 1. Kékes, lov. Csompóra; 2. Játék. 3. Parázs. Tot. 5: 11.

VI. Szeptemberi díj. 1200 kor. Táv. 2000 m. 1. Szirony, lov. gr. Pejaesevich; 2. Grumbler; 3. Fülty. Tot. 5: 15.

(Második nap. Kedd, szept. 6.)

I. Mogyoródi-díj. 1200 m. Táv. 1400 m. 1. Döme, lov. Horthy; 2. Picalilli; 3. Walküre. Tot. 5: 9.

II. Rubel akadályverseny. 1500 kor. 1. Bibis, lov. Horthy; 2. Wiosna; 3. Thury. Tot. 5: 16.

III. Gátverseny-handicap. 1500 kor. 1. Belle Helene, lov. Juhász; 2. May-be; 3. Csehi. Tot. 5: 15.

IV. Háromécses gátversenye. 1200 kor. Táv. 2400 m. 1. Jutka, lov. Krause; 2. Cereal; 3. Sylph. Tot. 5: 17.

V. Eladó kétécses handicapja. 1200 kor. Táv. 1000 m. 1. Reszes, lov. Csompóra; 2. Arkangyalát; 3. Balladonna. Tot. 5: 12.

VI. Bvár-handicap. 1200 kor. Táv. 1600 m. 1. Nyiri bicskás, lov. Gömör; 2. Őszi róza. 3. Steurmunn. Tot. 5: 51.

(Harmadik nap. Csütörtök, szept. 8.)

Tippünk.

- I. Remes, Döme.
- II. Dogarosse, Csehi.
- III. Orbad, Ravasz.
- IV. Belle-Helene, G. urjad.
- V. Játék, Arkangyalát.
- VI. Grumbler, Bánatos.

A mai verseny előreláthatólag igen látogatott lesz, mert nemcsak az érdekes műsor fog sok sportkedvelőket vonzani az alagigypere, hanem ünnep lévén soknak alkalma lesz érdekes versenyt meglátogatni.

Nagyon hisszük, hogy a mai verseny több meglepetéssel fog végződni.

Színház, művészet.

— **Színházi műsorok.** **Vigszínház.** Csütörtökön: A Prony-utcai ur. — Pénteken: A hálókocsi ellenőre. — Szombaton: A Prony-utcai ur. — Vasárnap: Mozgó fényképek. **Népszínház.** Csütörtökön: A cigánybáró. (Hegyi Aranka utolsó fellépése e darabban.) — Pénteken: A fehér egér. (Először). — Szombaton: A fehér egér. (Másodszor). — Vasárnap: A fehér egér. (Harmadszor).

— **A népszínház premierje.** A fehér egér a népszínház idei első újdonsága holnap pénteken, 9-én kerül színre. A darab fő nő szerepeit Küry Klára, Bardi Gabi, Gazsi Mariska és Palóczy Berta játsszák. A férfiak közül Szirmai, Németh, Horváth Vincze, Tollagi és Ujvári játszanak.

— **A Prony-utcai ur.** A Vigszínház premierje Boucheron és Tavernier bohózata, a Prony-utcai ur nagy sikert aratott. A közönség szépen töltötte meg a színházat, mindvégig kifűnően mulatott, a bohózat kacagató ötletein és alig győzte eléggé tapsolni a szereplőket, kik közül Haraszthy Hermina gyönyörű virágcsokrot is kapott. A darabban először lépett föl hosszas telegsége után Gyöngyi Izsó, a jeles komikus, a kit meleg igaz rokonszenvvel fogadtak és minden jelenet után nyílt színen is megtapsolták. A többi szereplők Nográdi Jolán, Fenyvesi, Ronaszeki, Szeremi, stb. mind kifűnők voltak.

IRODALOM.

— **Csáky Albin gróf: alyatétele.** Nem mindennapi dolog az a megtiszteltetés, a melyben a dr. Havas Gyula kir. tanfelügyelő szerkesztésében eddig Kolozsvárott megjelent és szeptembertől fogva fővárosi irodalmi vállalatát átalakult »Magyar Pestalozzi« reszesült. Országos közéletünk kimagasió főura ugyanis 100 korona pályadíjat bocsátott a szerkesztőség részére, hogy megjutalmazhassa azt, a ki meg tudja fejteni, mikép lehet sikeresen fejleszteni a kötelességérzet alaperényét, melynek eredményét most közölte a lap. Ennél fogva felhívjuk nemesak a tanító köröknek, hanem a művelt családok figyelmét is, a rendkívüli fontos feladatot kepező gyakorlati jellemképző nevelés érdekeinek irodalmi szolgáltatást híven teljesítő hazagpótló hetilapra, melynek évi előfizetési díja csak 4 ft és mely a »Magyar Pestalozzi« kiadóhivatalánál (Budapest, IV., Havas- és Lipót-utca sarkán) rendelhető meg.

Szépirodalmi csarnok.

Bűnösök házassága.

— Regény —

Irtá: *Erschinger Jánosné* 17

Roger nem az a férfi volt, a kit egyhamar el lehetett volna íjeszteni. Azért zsebebe nyúlt — mert mint politikai vetkesnek pénzt meghagyták — és egy aranyat vett ki.

— Itt az én igazolványom — mondá a husz frankost a katona kezébe nyomva.

Egy régi kiszolgált lámpa égett a torlasz bejártán kívül, melynek világánál látta a katona, hogy aranyat kínálnak neki. A katonának, habár hihetetlenül hangzik, 1720-ban még kisebb zsoldjuk volt mint most, pedig akkor is pénz kellett hozzá, hogy sör-, pálinka- és dohányszükségeit beszerezhesse, — ezért hát mosolyogva felelt a katona:

— Ezen igazolványt a francia király, ő felsége irta alá, sőt képe is rajta van. következőképpen jónak kell lennie. Mehet!

— Jó éjt — kiáltá Roger, ridáman kilépve a torlasz kapuján.

— Jó mulatást Breguillesben — mormogá utána a katona.

Roger gyorsan elsietett. A hold a felhők alul kaudikálva elő, csak gyeren világította be az ösvényt. A lovag kebleben sajtáságos érzelmek vállakoztak. A szabadság tudata s ama természetes ösztönszerű öröm a hóhér kezéből megszabadulhatni. Másrészt pedig tele volt szíve megmentője képevel, illetve hangjával.

val, mert hiszen képet nem láthatta. De hang-
janak suttogását mintha újra meg újra halla-
ná, finom, puha kezének szorítása egészen szí-
véig hatott s bár valószínűtlenül hangoztek
is, Rogernek nagy kedve volt Nantesbe visz-
szamenni, hogy megmentőjének személyesen
mondjon köszönetet s egyben közelebről
megismerhesse.

Persze e gondolata csak akkor támadt, mi-
dön már a tölgyerdőbe jutott, mely felóra-
nyira Nantesból, Bregnilles és Szt. Claire falu
között terjed el.

Az erdő sötétjében teljes szabadságának
tudatában támadt ez oktalan gondolata mely
sem a kertből való szökésekor, sem pedig az
örrel való alkudozása közben, eszébe nem
jutott.

Mindazonáltal előre sietett, nem pedig
vissza, mert Roger sokkal okosabb volt, sem-
mint hogy egy regeyes ötlettől eszt befoly-
soltatta volna.

A esendes éjszaka, a magányos erdő, a
rügyek illata, mert a fákon meg nem voltak
levelek, az üde hűvös levegő, mely a közelgő
hajnallal mind hűvösebb és hűsebb lett, mind
mind fokozták erélyét, elszántságát.

Ugy 7 óra reggel lehetett, a midőn a ma-
gányos erdei uton letek zaja hangzott és
hirtelen egy ember bukkant ele, kinek egész
külsője nem sok jót árult el. Arcza halovány
volt, haja sötét, göndör; egyszerű paraszt
ruházatban, kezében hatalmas bottal; övében
egy pisztoly volt, melyet — a mint Roger
megpillantotta — hidegverően elővett és re-
szegezte; egyszersmind parancsolólag kiáltá:

— Állj!
— Mi baj? — kérde a lovag éppen oly
hidegverően.

— Egy szóra uram.

— Szívesen.

Hm! az en beszédem máskor nem szokott
az emberek örömeire szolgálni.

— Oh, talán a pisztolya miatt?

— Minden esetre!

— Attól en nem felek.

— Ördögöt, igazán?

— Szavamra mondom.

— Hogyan lehet az?

— Mert vagy akarja néhány krajczáro-
mat, vagy nem. Ha akarja úgy azt a pisztoly
nélkül is elveheti, en fegyvertelen vagyok s
az a bolond meggyőződéses van, hogy eitem
többet ér néhány aranynál. Ha pedig nem
akarja penzemet es talán családi körülmé-
nyekről akar velem beszélni, úgy a pisztolyra
egyáltalán nincsen szüksége.

A mellett egész pajkosan nevetni kezdett
Roger, míg az idegen nem kevéssé álmerkodva
újra övébe szurta pisztolyát.

— Igaza van, — mondá, — látom már ön
nem az az ember, a ki ilyen zseb-pisztolytól
megijed.

— Még egy ágyutól sem, — felele Roger
még jobban nevetve.

(Folyt. köv.)

Műkedvelői előadás.

Az alakuló újpesti „Arany János-kör” **Iritz Ma-
riská k. a.** színművendék és **Deák Gyula** ur, a
nyitrai színház tagja szíves közreműködésével es
rendezésével f. e. szeptember hó 10-én a Colosse-
umban műkedvelői színelőadással egybekötött
táncevigalmat rendez. Színe körül:

Az egérke.

Vigjáték 1 felvonásban. Itta: Rousseau.

Személyek:

Bertha, fiatal özvegy ... Iritz Mariska k. a.
Egy hang
Aibinos, fiatal ügyvéd ... Deák Gyula ur
Történik Párisban. Idő jelen. Ezt követi:

Az ördög párnája.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban Itta: Tóth Kal-
man. [Rendező: Deák Gyula ur]

SZEMÉLYEK:

Svároz, asztalosmester ... Dlubý János
Laczi } gyermekei ... Weisz Adolf
Lencsi } ... Weisz Ilonka k. a.
Weisz, szíjjártómester ... Fuchs Rudolf
Gyuri } gyermekei ... Wachtl Emil
Mari } ... Kohn Jozefin k. a.
Szezky Lejzi ... Herezsld Béla
Becker ... Gróf Antal

Városi alkapitány ... Weisz Jenő
Első mesterlegény ... Schwarz Géza
Német mesterlegény ... Weisz Samu
Asztalosinas ... Böczy Lajos
Szíjjártóinas ... Vörös Károly
Városi hajdu ... Hádl Dezső
Pinczér ... Weisz Sándor

Nép. Asztalos és szíjjártólegények, Idő: jelen. Tör-
ténik: egy vidéki városban.

Belepti díj: személyjegy 50 kr., családjegy 1 ft.

Kezdete 8 órakor.

Színelőadás.

Fehér Gyula ur, a nyitrai színház tagja tisztele-
tére **1898. évi szeptember hó 14-én** (szerdán) a
Colosseumban. Színe körül Géczy Istvánnak a nép-
színházban nagy hatást elért 1000 ftos pályadíjat
nyert népszínműve:

A gyimesi vadvirág.

Népszínmű dalokkal és tánczszal 3 felvonásban.
(Rendező: **Fehér Gyula** ur, Karagay: **T. Kulmán**
János ur, Sugo: **Gazdáska Lajos** ur.)

SZEMÉLYEK:

Balánka János ... Goldstein Manó ur
Orzsi, felesége ... Dalnoki k. a.
Imre } gyermekei ... Fehér Gyula ur
Mária } ... Radnai Zsuzsika k. a.
Rab, Prezmer Peter ... Grünwald Gyula ur
Magdolna, leánya ... Fehér Olga k. a.
Ozy, Fabianné Julis ... Iritz Lajosné u. h.
Gyuri, fia ... Heltai Árpád ur
Törpe Csura harangozó ... Szalai Ferencz ur
Marcsi, fia ... Dalnoki Imre ur
Csurabé ... Iritz Mariska k. a.
1-ső } vőfély ... Deák Gyula ur
2-ik } ... Faragó István ur
Násznap ... Szalai Kornél ur
Tisztelendő ... Wagner Jenő ur
Bigyó, kishíó ... Berezi László ur
Binyoné ... Donath Fánika k. a.
Csisz } ezigányok ... Schneider Arthur ur
Vaksi } ... Dlubý János ur

Kezdete 8 órakor — Belepti-dj: Személyjegy az 1-4
sor 30 kr., 5-12 sor 50 kr., a többi sorok es álló-
hely 30 krajczár.

ISKOLAKÖNYVEK,

iskolátáskák, rajz- és írószerek,
körzők, rajztáblák,
vászonfedelű irkák legújabb kiállításban,
diszes fedelű, elsőrendű fiumei rajzpapirból készült rajztömbök,
legfinomabb fekete, piros és kék tenták, chinai tusok
legjutányosabb árakban, pontos kiszolgálás mellett

SCHÖN BERNÁT

könyvkereskedő, papir- és nyomtatványszállító

Ujpest, Árpád-ut 15.

Fióküzlet: István-tér és templom-
utca sarkán.